

Jaarstukken 2014

Amsterdam, 22 mei 2015

Inhoudsopgave

	pagina
Bestuursverslag	3
Jaarrekening:	
Balans per 31 december 2014	8
Staat van baten en lasten 2014	9
Toelichting algemeen	10
Toelichting jaarrekening	12
Overige gegevens	19

Bestuursverslag 2014

Stichting Foundation Max van der Stoel for Democracy, Development and Dialogue

KvK-nummer: 805706033

De stichting is gevestigd te Amsterdam

Het bestuur van de stichting bestaat uit de volgende personen:

- 1) Manuela Monteiro (voorzitter)
- 2) Kris Douma (penningmeester)
- 3) Liesbeth van de Grift
- 4) Paul Engel
- 5) Joyce Hamilton
- 6) Wouter Kolk
- 7) Kirsten Meijer
- 8) John Kerstens
- 9) Yannick Du Pont

Directeur: Arjen Berkvens

Doelstelling:

Op 1 juli 2013 is de Foundation Max van der Stoel (hierna: FMS) ontstaan na een fusie van de Evert Vermeer Stichting en de Alfred Mozer Stichting. De nieuwe stichting zet zich in voor: Democracy, Development en Dialogue.

FMS Democracy Programma

Ons ideaal: een wereld waarin de democratische rechten van alle mensen zijn gewaarborgd.

Onze missie: een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van (sociaal-)democratie in internationaal verband.

Wij zetten ons in voor opkomende democratieën en voor (sociaal-) democraten in landen waar vrijheid onder druk staat. De FMS steunt de opbouw van politieke partijen, door middel van trainingen, op verzoek van onze buitenlandse partners. Zo leiden we bijvoorbeeld jonge politici op in de Balkan, steunen we democraten in Rusland en trainen we de nieuwe sociaaldemocratische partijen in Jordanië, Marokko, Tunesië en Egypte. Want waardigheid, mensenrechten en de kans om zelf je toekomst te bepalen, mogen niet beperkt zijn tot een select groepje (veelal) westerse landen. Terugkerende thema's binnen deze trainingen zijn het opbouwen van een democratische partij, het betrekken van jongeren en vrouwen, lokale politiek, Europese uitbreiding en politieke vaardigheden. Op deze manier zijn honderden trainers en politici opgeleid in de landen waar wij actief zijn. De FMS heeft een kleine professionele staf en maakt gebruik van een grote groep vrijwilligers. Onze trainers krijgen niet betaald. Ze hebben relevante expertise in de politiek en trainen voor de FMS uit idealisme. Hierdoor houden we de kosten laag en de betrokkenheid hoog. Trainers maken gebruik van twee handboeken, die (via internet) voor iedereen beschikbaar zijn: "Hoe word je een betere politicus, handboek politieke vaardigheden" en "De kunst van effectief trainen, trainershandboek".

FMS Development programma

Ons ideaal: een wereld waarin iedereen gelijke kansen heeft op ontwikkeling.

Onze missie: een rechtvaardig beleid van Nederland en de Europese Unie (hierna: EU) voor ontwikkelingslanden.

FMS streeft ernaar dat politici en beleidsmakers in Nederland en de EU rekening houden met de belangen van ontwikkelingslanden. Met het Fair Politics programma stimuleren we politici en beleidsmakers zich in te zetten om beleid van Nederland en de EU dat onrechtvaardige mondiale verhoudingen in stand houdt of versterkt weg te nemen of te voorkomen. Inspanningen voor ontwikkelingssamenwerking worden te vaak teniet gedaan door politieke keuzen op andere beleidsterreinen. De politiek kan dit veranderen en de politiek moet dit veranderen. Ontwikkeling krijgt pas een kans als er sprake is van een rechtvaardig en coherent beleid met oog voor duurzame ontwikkeling wereldwijd. Fair Politics richt zich op verandering van het beleid van Nederland en de EU en gaat over wat wij hier in het Westen kunnen veranderen. Fair Politics presenteert concrete voorbeelden van Europees en Nederlands beleid dat ontwikkelingslanden onrechtmatig benadeelt. Dit kan bijvoorbeeld gaan om handelsbeleid, milieubeleid of migratiebeleid. Deze voorbeelden worden voorzien van concrete beleidsaanbevelingen voor politici en andere beleidsmakers. Fair Politics doet een beroep op een verplichting die de EU zichzelf heeft opgelegd in het Verdrag van Lissabon. Daarin staat dat de EU en al haar lidstaten bij al haar beleid rekening dienen te houden met de gevolgen van dat beleid voor ontwikkelingslanden: coherentie van beleid. Daarnaast doet Fair Politics een beroep op andere sterke juridische gronden waartoe Nederland en andere EU-lidstaten zich hebben verplicht, zoals de Universele Verklaring van de Rechten van Mens (1948).

FMS Dialoog programma

Ons ideaal: een geïnformeerde samenleving waarin iedereen zich een mening kan vormen op basis van lotsverbondenheid.

Onze missie: een breed publiek bereiken met publieksactiviteiten en publieksinformatie door het organiseren van bijeenkomsten en het verzorgen van publicaties via diverse media.

Doelstellingen FMS Dialogue:

- 1) De PvdA achterban en het bredere publiek informeren over het werkgebied van de FMS, zowel inhoudelijk als geografisch en zodoende meer begrip kweken voor internationale samenwerking.
- 2) De PvdA achterban en het bredere publiek betrekken in het debat over ons werkgebied.
- 3) Een bijdrage leveren aan de politieke besluitvorming over aan het FMS werkgebied gerelateerde thema's binnen de PvdA en de Nederlandse en Europese politiek.
- 4) Ondersteuning van de doelstellingen van FMS Democracy en FMS Development.

De FMS organiseert regelmatig publieksbijeenkomsten en expertmeetings in Nederland over ontwikkelingen in landen en regio's die ons aangaan. Hierbij debatteren vertegenwoordigers uit de politiek, het maatschappelijk middenveld, wetenschap en het bedrijfsleven over landen waar wij werken, Europese uitbreiding of over ontwikkelingssamenwerking. We werken altijd samen met maatschappelijke organisaties, de PvdA of mensen die oorspronkelijk uit deze landen afkomstig zijn. Ook binnen de PvdA moet de aandacht voor internationale samenwerking en het belang van internationale solidariteit continu worden bevochten. De FMS doet dat onder meer op partijcongressen.

De FMS verzorgt het secretariaat van de PvdA Buitenland Commissie. De FMS heeft ook een gratis digitale nieuwsbrief en we zijn actief op Facebook en Twitter.

Activiteiten in 2014

Democracy

In 2014 hebben wij een groot aantal trainingen verzorgd. De ondersteuning voor deze projecten kwam van het Ministerie van Binnenlandse Zaken via de Wet Financiering Politieke Partijen. Deze trainingen waren vraag gestuurd en aangevraagd door onze partners in de volgende landen: Albanië, Armenië, Bosnië, Belarus, Egypte, Georgië, Jordanië, Marokko, Moldavië, Montenegro, Macedonië, Servië, Rusland, Tunesië en Oekraïne. Tevens hadden wij voor onze projecten ondersteuning van Stichting De Born. Deze stichting richt zich op ondersteuning van vrouwen. Wij hebben vrouwenprojecten uitgevoerd in Armenië, Jordanië en Servië.

In het kader van het European Forum for Democracy and Solidarity hebben wij een conferentie georganiseerd in Oekraïne, fact finding missies in Georgië, Servië en Kosovo, regionale trainingen in Oost-Europa, de Balkan en de MENA-regio. Tevens hebben wij het hele jaar een informatie service draaiende gehouden bestaande uit een website, politieke monitoring en een tweemaandelijks newsflash. Deze activiteiten werden ondersteund door sociaaldemocratische partijen uit: Nederland, Noorwegen, Duitsland, Zweden, Oostenrijk, Denemarken, Finland, de Labour Party uit Groot-Brittannië, het Olof Palme International Center en de Partij voor Europese Sociaaldemocraten. Tevens deden wij een groot studieproject met de Foundation for European Progressive Studies (FEPS.) De FMS voert het secretariaat van het European Forum for Democracy and Solidarity.

Development

2014 stond vooral in het teken van de verdere uitwerking van het hulp- en handelsbeleid, dat Minister Ploumen in 2013 uiteen heeft gezet. De beleidsnota "Wat de wereld verdient" bood veel aanknopingspunten en kansen voor lobby op het gebied van beleidscoherentie. Voor Fair Politics was hierdoor een belangrijke rol weggelegd de Ministers en Tweede Kamer continu op de belangen van ontwikkelingslanden te wijzen zodat coherent beleid hoog op de agenda blijft staan.

In Brussel stonden er voor 2014 een aantal grotere veranderingen op de agenda: in mei werd een nieuw Europees Parlement gekozen en op 1 november zal de nieuwe Europese Commissie aantreden. Concreet betekende dit dat er beleidsmatig in de eerste helft van 2014 weinig gebeurde, waardoor de focus vooral lag bij de verkiezingscampagne die Fair Politics aangreep om (kandidaat-) parlementariërs te laten committeren aan Fair Politics thema's zoals bijvoorbeeld belastingen en grondstoffen. In de aanloop naar de Europese verkiezingen schreven we mee aan opinieartikelen over de Europese aanpak van belastingontwijking en aan een publieksmanifest waar de EU op in zou moeten zetten als het gaat om de aanpak van belastingontwijking.

En natuurlijk brachten we ook weer een stemwijzer uit, de zogenaamde FairKiezingwijzer (www.fairpolitics.nl/fairkiezingwijzer), waarbij de kiezer in één oogopslag kon zien welke partijen zich op de Fair Politics thema's het meest ontwikkelingsvriendelijk profileerde. Een maand voor de verkiezingen werd deze gelanceerd in Nieuwspoort, en in aanwezigheid van vijf (kandidaat)- Europarlementariërs werd bekend gemaakt welke partij het meest fair was in haar verkiezingsprogramma (GroenLinks). Daarnaast werd bekend gemaakt welke partij zich de afgelopen vijf jaar

het meest coherent had gedragen in het Europees Parlement (PvdA/ S&D). Ook deze partijen kregen een onderscheiding. De stemwijzer werd ook door het publiek goed ontvangen, want de bezoekersaantallen stegen vooral de laatste dagen voor de verkiezingen naar grote hoogte.

In het najaar van 2014 hebben we vooral ingezet op de nieuwe lichterij Europarlementariërs die we op de hoogte hebben gesteld van de verplichtingen die de EU is aangegaan wat betreft beleidscoherentie.

Dialogue

Op de warmste 1 november ooit gemeten vond dit jaar de Afrikadag plaats in Amsterdam. Het thema was deze keer "Democratie, Goed bestuur & Mensenrechten" en onze hoofdgasten waren de Sudanese telecom tycoon en filantroop, Mo Ibrahim, voormalig president van Malawi en het eerste vrouwelijke staatshoofd van het land, Joyce Banda, en minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Lilianne Ploumen. Ook dit jaar was er een grote diversiteit aan thema's die op de Afrikadag werden besproken door internationale gasten, Nederlandse experts en het publiek. Onder andere homorechten in Afrika (PvdA), de Oegandese verkiezingen (NIMD), de democratiserende invloed van muziek (RNW), het vredesproces in Zuid-Soedan (Cordaid) en de milieurechten situatie in de Niger Delta (Amnesty International) passeerden de revue in de verschillende workshopzalen. Op het grote podium vonden debatten over democratie in Afrika en over het Nederlandse ontwikkelingsamenwerkingbeleid afgewisseld door speeches van onder andere minister Ploumen. De meer dan veertig workshops, debatten en speeches zijn beoordeeld door bezoekers en deelnemende organisaties door middel van enquêtes.

Naast de Afrikadag, ons vlaggenschip, vonden er een aantal kleinere activiteiten plaats. We organiseerden een drietal politieke cafés: in Maastricht over Arbeidsmigratie, in Arnhem over de Nederlandse missie in Mali en in Groningen over de Arabische revoluties. Op het PvdA congres organiseerden wij een evenement met Frans Timmermans, Lilianne Ploumen en diverse leden van de Tweede Kamer en het Europees Parlement. We organiseerden twee actuele politieke avonden: met voormalig minister Frans Timmermans over Oekraïne en Rusland en met minister Bert Koenders over zijn aantreden en actuele politieke kwesties. Tijdens dit jaar vonden nog een aantal debatten over Oekraïne plaats waar de FMS bij betrokken was. Met minister Ploumen organiseerden wij een goedbezocht debat in De Balie over Ttip, het vrijhandelsverdrag met de Verenigde Staten. Tot slot organiseerde we in de Tweede Kamer een debat over de problematiek in de Sahel regio.

Gedragscode

De FMS heeft de gedragscode van de Branchevereniging PARTOS ondertekend en toegepast: http://www.foundationmaxvanderstoel.nl/uploads/partos_gedragscode.pdf

De FMS heeft de ANBI status.

Verwachtingen ten aanzien van de begroting van 2015

De verwachtingen ten aanzien van 2015 zijn dat er weinig afwijkingen zullen zijn ten opzichte van 2014. De overheidssubsidie zal naar verwachting iets, maar niet substantieel, afnemen. De bijdragen van HIVOS en OXFAM blijven op peil. Stichting De Born continueert de subsidie. De bijdragen voor het European Forum blijven op peil. Voor de financiering van de Afrikadag liggen voldoende toezeggingen om het evenement mogelijk te maken op een verantwoorde wijze. De eigen fondsenwerving wordt geïntensiveerd. Aan de uitgaven kant zullen de personeelskosten stijgen ten opzichte van 2014. In 2014 waren een paar vaste krachten tijdelijk uit dienst door zwangerschapsverlof, studie en reizen. In 2015 is dat niet het geval. Verder zal streng worden toegezien op de uitgaven en is het streven om in 2015 een overschot te bereiken, waarmee de reserve kan worden aangevuld.

Diversen

De FMS hield een fondsenwervingsactie en ontwikkelde een nieuwe kaart om donateurs te werven. Onze communicatie bestond uit:

- 1) Onze websites voor de stichting en voor Fair Politics & de Afrikadag
- 2) De maandelijkse FMS Nieuwsbrief
- 3) Facebook & Twitter

De FMS heeft gedurende het hele jaar dankbaar gebruik gemaakt van vrijwilligers en stagiaires.

Wij bedanken iedereen die ons werk mogelijk heeft gemaakt.

Arjen Berkvens
Directeur FMS

BALANS PER 31 DECEMBER 2014

(vóór resultaatbestemming)

ACTIVA

	<u>2014</u>		<u>2013</u>
	€		€
Vlottende activa			
Overheidssubsidie (1)	96.641		107.417
Overige vorderingen (2)	140.719		203.633
Liquide middelen (3)	<u>146.528</u>		<u>77.799</u>
		383.888	388.849
Totaal activa		<u><u>383.888</u></u>	<u><u>388.849</u></u>

PASSIVA

	<u>2014</u>		<u>2013</u>
	€		€
Eigen vermogen			
Algemene reserve (4)	108.337		173.266
Resultaat vóór bestemming	<u>-56</u>		<u>-64.929</u>
		108.281	108.337
Schulden			
Partij van de Arbeid rekening-courant (5)	166.974		224.615
Nog te betalen en vooruitontvangen (6)	90.516		33.364
Reservering vakantiedagen en verlofuren	5.019		8.842
Reservering vakantiegeld	13.098		13.692
		<u>275.607</u>	<u>280.513</u>
Totaal passiva		<u><u>383.888</u></u>	<u><u>388.849</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2014

	Begroting 2014	Resultaat 2014	Resultaat 2013
	€	€	€
Baten			
Overheidssubsidie (8)	478.625	483.900	537.086
Bijdrage PvdA	18.300	18.300	18.300
Extra bijdrage PvdA	-	-	4.500
Fondsenwerving Donaties	80.000	75.744	83.039
Bijdrage European Forum (9)	289.000	236.624	227.726
Stichting De Born	50.000	50.000	50.000
Bijdrage Oxfam Novib Fair Politics	78.750	78.750	80.000
Bijdrage HIVOS Fair Politics	78.750	80.000	100.000
Opbrengsten Afrikadag	-	-	19.704
Partner bijdragen publieksactiviteiten (10)	80.000	81.271	69.500
Rente opbrengsten	-	579	-
Overige baten	-	481	-
	<u>1.153.425</u>	<u>1.105.649</u>	<u>1.189.855</u>
Lasten			
Organisatiekosten			
Salarissen, sociale- en pensioenlasten (11)	420.000	398.223	469.010
Overige organisatiekosten (12)	131.600	155.991	170.988
Bestuurskosten	3.000	-	3.269
Fusiekosten/Extern advies	-	-	44.370
Fondsenwerving	12.500	20.040	21.747
	<u>567.100</u>	<u>574.254</u>	<u>709.384</u>
Bi-laterale steun aan partijen			
Projecten/conferenties FMS subsidiabel (13)	289.450	288.950	301.008
Internationale Projecten European Forum (14)	180.000	117.372	132.991
Projecten De Born en fondsenwerving	25.000	25.877	10.290
Projecten in Nederland	10.000	8.681	18.748
Fair Politics	30.000	24.503	31.981
Dialogoog Afrika	50.000	66.068	50.382
	<u>584.450</u>	<u>531.451</u>	<u>545.400</u>
Totaal resultaat	<u>1.875</u>	<u>-56</u>	<u>-64.929</u>

TOELICHTING ALGEMEEN

Toelichting behorende bij de jaarrekening 2014

Stichting Foundation Max van der Stoep for Democracy, Development and Dialogue (hierna: FMS), gevestigd te aan de Heregracht 54, te Amsterdam is op 1 juli 2013 ontstaan als een juridische fusie tussen Evert Vermeer Stichting (de blijvende stichting, welke thans de huidige naam heeft) en de Alfred Mozer Stichting (verdwijnde stichting). De operationele samenvoeging heeft reeds plaatsgevonden op 1 januari 2013.

Doelstelling van FMS is een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van (sociaal-)democratie in internationaal verband.

Verslaggevingsperiode

De verslaggevingsperiode is gelijk aan het kalenderjaar.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens RJ 640 Organisaties zonder winststreven. FMS kwalificeert als een kleine rechtspersoon. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaats-bepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen.

Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Belastingen

FMS is niet belastingplichtig voor vennootschapsbelasting en omzetbelasting.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen uit hoofde van subsidies- en overige vorderingen, geldmiddelen, projectvoorschotten en overige financieringsverplichtingen en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde.

Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd

Projectvoorschotten, vorderingen uit hoofde van subsidies en overige vorderingen

Projectvoorschotten, vorderingen uit hoofde van subsidies en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Overige financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen worden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd op basis van de effectieve rentemethode.

Financiële vaste activa

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder de toelichting inzake Financiële instrumenten.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten, die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigen-vermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen.

Financiële instrumenten, die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, baten en lasten betrekking tot deze financiële instrumenten worden in staat van baten en lasten verantwoord.

De algemene reserve is bedoeld als een buffer bij tegenvallende baten of lasten.

Vorzieningen

Vorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder de toelichting inzake Financiële instrumenten.

Personeelsbeloningen/pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

TOELICHTING JAARREKENING

Toelichting op de Balans

	2014	2013
	€	€
Overheidssubsidie (1)		
	96.641	107.417
	<u>96.641</u>	<u>107.417</u>

Deze vordering bedraagt 20% van de subsidie op basis van een voorlopige beschikking en wordt overgemaakt in het 4e kwartaal van het daarop volgende jaar.

Overige vorderingen (2)

Projecten European Forum

FEPS	36.767	17.778
Labour Party	47.971	106.115
Plan Nederland	10.000	-
SPOE Oostenrijk	5.500	5.500
ICCO Afrikadag	5.000	-
Sparks Afrikadag	4.000	-
SPD contributie Eur.Forum	25.000	-
CSSD	6.000	6.000
Finse Sociaaldemocraten	-	5.500
KIT Hotel Amsterdam	-	4.523
Heineken Brouwerijen	-	10.000
FNV Mondiaal Afrikadag	-	5.000
Workshop Afrikadag	-	750
Hivos Fair Politics	-	20.000
Wegelin	-	500
Voorziening oninbare vorderingen	-6.000	-
	<u>134.238</u>	<u>181.666</u>

Projecten FMS

Montenegro Razvoj Socijal demokratije	-	4.668
Centar modernih vestina Serbia	2.095	1.970
Servia Liga drustvene jednakosti	129	129
Mr. Razgalla Sami Tunesie	-	6.935
Najma kousri Project Eur.Forum News Service	-	177
Yasmin abya elassal Eur.Forum News Service	-	236
Mr. Thaker alzgchool Eur.Forum News Service	-	472
Laabidi kousri neima Eur.Forum News Service	-	236
Mr. Mohammed ghalim Eur.Forum News Service	-	472
	<u>2.224</u>	<u>15.295</u>

TOELICHTING JAARREKENING (vervolg)

Overige vorderingen (2)

	2014	2013
	€	€
<i>Overige</i>		
Vooruitbetaalde facturen	3.922	4.035
Te vorderen creditcards	-	229
Te vorderen verzekering WIA arb.ong.pens	335	2.408
	<u>4.257</u>	<u>6.672</u>
	<u>140.719</u>	<u>203.633</u>

Liquide middelen (3)

	2014	2013
	€	€
Spaarrekening ASN	34.016	33.438
Bankrekeningen	112.512	44.361
	<u>146.528</u>	<u>77.799</u>

De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

Eigen vermogen (4)

	2014	2013
	€	€
Algemene reserve		
Beginstand per 1 januari	108.337	173.266
Resultaat	-56	-64.929
Eindstand per 31 december	<u>108.281</u>	<u>108.337</u>

In 2014 heeft FMS een stelselwijziging doorgevoerd en de jaarrekening opgesteld op basis van RJ 640 "organisatie zonder winststreven". Het effect hiervan is verwerkt in de vergelijkende cijfers van van 2013. Het totale effect bedraagt EUR -/- 27.728 welke gecorrigeerd is in de balans en de Staat van Baten en Lasten.

Schulden op korte termijn

	2014	2013
	€	€
Rekening courant PvdA - FMS	166.974	224.615
	<u>166.974</u>	<u>224.615</u>

Over het saldo van de rekeningcourant positie wordt geen intrest in rekening gebracht en zijn geen contractuele voorwaarden gesteld ten aanzien van de opeisbaarheid van het saldo.

TOELICHTING JAARREKENING (vervolg)

Nog te betalen en vooruitontvangen (6)

	2014	2013
	€	€
Projecten FMS		
Bosnie Nezavisna asocija Sarajevo	4.152	2.126
Project Macedonie	-	3.510
Qemal Stafa	10.043	-
Mohamed Ghalim	295	-
Thaker Alzghool	295	-
No ElAsri Abderrahim	295	-
Centar Dimitrije Tucovic	1.864	-
Ben Taylor	750	-
Denis Preshova	750	-
Horeca Desmet	983	-
Vooruitontvangen Oxfam Novib bijdrage 2015	70.800	-
Te vorderen verzekering WGA eigen risico	289	-
Labourparty	-	27.728
	<u>90.516</u>	<u>33.364</u>

Financiële instrumenten (7)

FMS maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die de stichting blootstelt aan marktrisico (inclusief reële waarde- en renterisico), kredietrisico en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft FMS een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van FMS te beperken. FMS zet geen afgeleide financiële instrumenten in.

Kredietrisico

De FMS loopt kredietrisico over leningen opgenomen onder financiële vaste activa, subsidie- en overige vorderingen en liquide middelen. Met de tegenpartijen van FMS bestaat een lange relatie; zij hebben altijd aan hun betalingsverplichtingen voldaan.

Renterisico

FMS loopt renterisico over de liquide middelen en rentedragende vorderingen en schulden.

Liquiditeitsrisico

FMS bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het bestuur ziet erop toe dat FMS steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten die deel uitmaken van de te vorderen subsidies benadert de boekwaarde daarvan.

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

Overheidssubsidie (8)

483.900	537.086
<u>483.900</u>	<u>537.086</u>

FMS ontvangt krachtens de Wet Financiering Politieke Partijen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken jaarlijks subsidie. Deze wordt middels een voorlopige beschikking en slechts voor 80%, gelijk met van het aan de PVDA verbonden wetenschappelijke bureau en jongerenorganisatie, overgemaakt aan de politieke vereniging die de ontvangen bedragen ter beschikking stelt. In het 4e kwartaal van het daaropvolgende jaar ontvangt de politieke vereniging een definitieve beschikking en wordt het restant (20%) overgemaakt aan FMS. In de jaarrekening van FMS wordt 100% van de beschikbaar gestelde subsidie verantwoord.

TOELICHTING JAARREKENING (vervolg)

Bijdrage European Forum (9)

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Realisatie 2013
		€	€
Olof Palmes Internationaal Center SEK 300.000		32.232	34.759
Sociaal democraten Denemarken		5.500	5.500
Bijdrage PvdA European Forum		2.500	-
Arbeiderspartij Noorwegen		5.500	5.500
Finland 2014		5.500	5.500
Sociaal democraten Zweden		25.000	25.000
PES		7.978	-
FEPS		36.767	36.004
SPD Duitsland		25.000	25.000
SPOE Oostenrijk		5.500	5.500
Labour		86.848	97.427
Wiardi Beckman Stichting		-	5.811
FNV		-	5.000
	289.000	238.324	251.001
Afboekingen vorderingen 2014		-	-
Afboeking zusterorganisatie wegen oninbaarheid		1.701	23.275
Totaal bijdrage European Forum		236.624	227.726

De bijdragen dienen ter dekking van gemaakte kosten van het aan het European Forum gerelateerde projecten en zijn verkregen van zusterorganisaties van de Partij van de Arbeid.

Partner bijdragen publieksactiviteiten (10)

	Begroting 2014	Realisatie 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
Oxfam	10.000	10.000	10.000
Hivos		-	5.000
NIMD	5.000	5.000	5.000
Stichting Cordaid	5.000	5.000	5.000
Amnesty International	5.000	5.000	5.000
De Born		-	15.000
Heineken Brouwerijen	5.000	5.000	10.000
FMO Nederland NV	5.000	5.000	5.000
Shell	5.000	5.000	5.000
Spark	4.500	4.509	4.000
Plan Nederland	10.000	10.000	-
ICCO	5.000	5.000	-
PVDA	5.000	5.000	-
Bijdrage standhouders	5.500	6.553	-
St. Hirda Amstelveen	-	-	500
Storting donateurs	10.000	10.209	-
	80.000	81.271	69.500

Salarissen, sociale- en pensioenlasten (11)

Salarissen	420.000	309.138	395.753
Sociale lasten	-	49.868	53.576
Pensioenpremies	-	15.224	22.192
Overige verzekeringen WIA/WGA/Eigen risico	-	4.025	6.083
Reservering vakantiegeld/verlofuren	-	14.261	-9.124
Reiskosten woon - werk	-	4.612	4.097
Overige personeelskosten	-	1.095	-3.567
	420.000	398.223	469.010

Ultimo 2014 heeft FMS 6 FTE (2013: 6 FTE) in dienst waarvan iedereen in Nederland werkzaam is.

TOELICHTING JAARREKENING (vervolg)

	Begroting 2014 €	Realisatie 2014 €	Realisatie 2013 €
Overige organisatiekosten (12)			
Huisvestingskosten	36.700	36.900	44.228
Bureaunkosten	36.700	38.047	44.210
Computerkosten	36.700	40.968	44.692
Reis- en verblijfkosten medewerkers	5.000	9.646	7.804
Abonnementen en lidmaatschappen	5.000	4.603	8.886
Accountantskosten	4.000	4.006	5.790
Overige kosten	5.000	10.577	10.427
	129.100	144.747	166.037
<i>Overige personeelskosten</i>			
Scholing	-	7.167	-
Personeelsfestiviteiten	-	2.114	2.940
Jubilea en afscheid personeel	-	1.171	506
Arbozaken	-	792	1.505
	2.500	11.244	4.951
Totaal overige organisatiekosten	131.600	155.991	170.988
Projecten/conferenties FMS subsidiabel (13)			
<i>Zuid-Europa</i>			
Albania	12.500	11.545	18.294
Bosnia & Herzegovina	15.500	20.934	8.159
Macedonia	19.500	22.450	26.975
Montenegro	11.000	10.203	10.698
Serbia	32.500	26.371	31.584
<i>Arabische Landen</i>			
Marokko	10.100	8.520	14.653
Jordanie	26.000	28.132	28.839
Egypte	12.850	261	16.108
Tunesie	35.000	37.961	36.987
<i>Oost-Europa</i>			
Armenia	5.000	5.163	14.594
Belarus	33.500	41.990	8.911
Georgia	11.500	9.468	35.598
Moldova	22.500	25.448	20.550
Ukraine	5.000	35.504	12.359
Rusland	37.000	5.000	16.699
	289.450	288.950	301.008

TOELICHTING JAARREKENING (vervolg)

	2014	2013
	€	€
Internationale Projecten European Forum (14)		
Algemene kosten	1.230	-
Kosovo	1.483	-
Oekraïne	9.388	-
News Service	6.422	4.746
Promising Politicians Western Balkans MENA	24.329	43.104
FEPS project nationalisme	39.888	46.990
Political youth academy	30.073	28.468
Project promises Balkan	4.559	-
20 jaar european forum/CR	-	1.457
Diverse andere projecten	-	8.226
	180.000	117.372
	117.372	132.991

Toelichting inzake Wet Financiering Politieke Partijen (15)

FMS is op basis van artikel 30 in de Wet Financiering Politieke Partijen verplicht opgave te doen van giften die EUR 4.500 overschrijden. Dit is opgenomen in onderstaande tabel waarbij vrijwillig een drempel van EUR 500 is gehanteerd.

Naast de opgave van giften dienen ook schulden hoger dan EUR 25.000 te worden verantwoord, dit is opgenomen in toelichting 6.

	2014	2013
	€	€
<i>Giften vanaf € 500,-</i>		
D heer P.R.W. Schaink, Deil	500	-
De Heer M.B. de Groot, Voorburg	800	-
De heer E.A. Wegelin, Rotterdam	500	500
P.H. Tazelaar, 3524 ZT Utrecht	-	690
Lions Club Hardenberg, 7796 HE Heemserveen (R.Rabbinge)	-	500
Gemeente Oldambt, 9671 CD Winschoten	-	1.000
	1.800	2.190
	1.800	2.190

Ondertekening

Amsterdam, 22 mei 2015

Het bestuur FMS:

Manuela Monteiro , voorzitter
 Liesbeth van der Grift, vice-voorzitter
 Kris Douma, secretaris/penningmeester
 Paul Engel, bestuurslid
 Joyce Hamilton, bestuurslid
 Kirsten Meijer, bestuurslid en Internationaal Secretaris PvdA
 Yannick Du Pont, bestuurslid
 Wouter Kolk, bestuurslid
 John Kerstens, bestuurslid

Directie FMS:

Adrianus Johannes Berkvens

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire bepalingen resultaatbestemming

Overeenkomstig de statuten besluit het bestuur omtrent de bestemming van het resultaat. Dit in overeenstemming met de statutaire doelstellingen van FMS.

Voorstel resultaatbestemming 2014

Het bestuur stelt voor het resultaat ad +/- € 56,- aan de algemene reserve te onttrekken.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Voor de Controleverklaring van de onafhankelijke accountant verwijzen we naar de volgende pagina's.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Bestuur van Stichting Foundation Max van der Stoel for Democracy, Development and Dialogue

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening over 2014 van Stichting Foundation Max van der Stoel for Democracy, Development and Dialogue te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de staat van baten en lasten over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het Bestuursverslag beide in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Foundation Max van der Stoel for Democracy, Development and Dialogue per 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'.

Verklaring betreffende het bestuursverslag

Op basis van onze werkzaamheden overeenkomstig de Nederlandse controlestandaard 720 vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven' is opgesteld. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Amstelveen, 22 mei 2015

KPMG Accountants N.V.

K.G.P. Tegel RA